

Література

1. Про професійних творчих працівників та творчі спілки: Закон України від 07.10.1997 № 554/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 52. Ст. 312. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554/97-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: підручник. Київ: Знання, 2014. 671 с. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe?C21COM=S&I21DBN=VFEIR&P21DBN=VFEIR&S21FMT=fullw&S21ALL=%28<%2E>A%3DБАЗИЛЕВИЧ

3. Андрухін М. Право інтелектуальної власності. *Історія та теорія держави та права; філософія права*. 2014. № 43. С. 98.

УДК 341.96(043.2)

Куц К.С., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Філінович В.В., к.ю.н.

ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СФЕРІ ОХОРОНИ АВТОРСЬКИХ ПРАВ

Необхідність охороняти авторське право та інтелектуальну власність з'явилася практично з моменту створення перших художніх та літературних творів. Необхідність законодавчо оберігати авторство було прописано в Англії, більше двохсот років тому назад.

Історично Великобританія була першою країною, в якій статuti королеви Анни на зорі XVIII століття хоча би якось охороняли права автора. До того діючі керівники держав видавали так названі привілеї авторам літературних творів.

Із розвитком прогресу розвивався й інститут інтелектуальної власності. Тепер свої права захищають й автори телевізійних програм, музичних творів, комп'ютерних розробок.

Вважається, що автор твору має право на отримання контрибуцій, додаткових доходів, загалом винагороди, за використання його твору, відповідно такого характеру правовідносини необхідно охороняти [1].

Станом на сьогодні концепції інтелектуальної власності базуються на правових нормах міжнародних угод, наприклад Бернська конвенція про охорону літературних та художніх творів або ж Всесвітня конвенція про авторське право.

Європейські держави, створюючи Бернську конвенцію про охорону літературних та художніх творів наприкінці XIX століття, керувались тим, що немає необхідності регулювати охорону авторських прав на

законодавчому рівні локально кожної держави. Краще виокремити єдиний центр, в якому вся інформація щодо охорони авторських прав буде зберігатися та одночасно буде доступною для всіх.

Усі сучасні країни розвивають свою систему охорони інтелектуальної власності, всюди є свої галузеві закони, які начебто й схожі, проте мають деякі відмінності [2]. Для того, щоб авторські права знаходилися під охороною, було створено міжнародні акти, конвенції та угоди.

Створення міжнародної структури для захисту інтелектуальної власності, в концептуальному розвитку, несе в собі ціль захисту, охорони, розвитку інституту захисту інтелектуальної власності.

Важливо також згадати про Всесвітню організацію інтелектуальної власності (далі – ВОІВ), яка була створена в 1967 році. Основна сфера діяльності – сприяння охорони та захисту прав у сфері інтелектуальної власності у всьому світі і адміністрування ключових міжнародних конвенцій.

ВОІВ надає юридичну, технічну і консультативну допомогу всім країнам у сфері охорони та захисту інтелектуальної власності. Представники організації також беруть участь в підготовці міжнародних договорів та законів у відповідній галузі.

3 вересня 2000 року було обрано дату святкування Міжнародного дня інтелектуальної власності. Кожного року 26 квітня Міжнародний день інтелектуальної власності присвячується певній темі, цього року темою була «Інновації для «зеленого» майбутнього».

Діяльність ВОІС знаходиться у відомостях ООН, тому організація працює різнобічно, в тому числі готує кадри в сфері охорони та захисту інтелектуальної власності. При ВОІС також діють спеціальна академія, регіональне патентне відомство, наприклад один такий інститут забезпечує авторські права європейців.

З останніх новин: 3 жовтня 2019 року Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України підписало програму співробітництва з Всесвітньою організацією інтелектуальної власності на 2020-2021 роки. Також нещодавно було підписано меморандум про обмін даними з WIPO ALERT Database [3]. Це платформа, яка належить структурі ООН і займається захистом інтелектуальної власності. По суті – це захищена онлайн-платформа зі списком досє сайтів-порушників авторських прав [4].

Враховуючи вищевикладене, можна дійти висновку, що на законодавчому рівні правовідносини у сфері авторського права охороняються та захищаються, а діяльність міжнародних організацій особливо сприяє цьому. Також варто зазначити, що завдяки міжнародним організаціям розвиток охорони авторських прав прогресує.

Література

1. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
2. Дроб'язко В.С., Дроб'язко Р.В. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2004. 512 с.
3. Програма співробітництва між Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та Всесвітньою організацією інтелектуальної власності на 2020-2021 роки від 03.10.2019 № 91. *Офіційний вісник України*. 2019. С. 63.
4. «Ні» піратству: Україна доєдналась до Всесвітньої організації інтелектуальної власності. *Новини ТСН*. URL: <https://tsn.ua/ukrayina/borotba-z-piratsvtvom-v-interneti-ukrayina-doyednalas-do-vsesvitnoyi-organizaciyi-intelektualnoyi-vlasnosti-1643158.html>.

УДК 347.9(043.2)

Ліхитченко І.Г., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Падун Р.В., к.ю.н.

ДИСПОЗИТИВНІСТЬ ЦИВІЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА

Здійснення правосуддя в цивільних справах неможливе без наукового дослідження та теоретичного аналізу основоположних засад, керівних ідей цивільного процесуального права – принципів цивільного судочинства. З наукової точки зору доцільність теоретичного дослідження принципу диспозитивності полягає у тому, що останній слугує своєрідним інструментом наукового аналізу функціонування цивільних процесуальних правовідносин взагалі та здійснення цивільного судочинства зокрема.

Диспозитивність (латинське *dispono* – розпоряджаюся) полягає в наданій заінтересованим особам, які беруть участь у справі, можливості вільно здійснювати свої права (матеріальні і процесуальні), розпоряджатися ними, виконуючи процесуальні дії, спрямовані на порушення, розвиток і припинення справи в суді, а також використовувати інші процесуальні засоби з метою захисту суб'єктивних майнових і особистих немайнових прав і охоронюваних законом інтересів, державних і громадських інтересів [1, с. 51].

Принцип диспозитивності в системі цивільного процесуального права визначає механізм виникнення, руху та закінчення судового процесу. Під цим принципом також розуміють і нормативно-керівні положення цивільного судочинства, що визначають рушійною силою цивільного